

Kursplan

för kurs på grundnivå

**Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och praktisk pedagogik -
ingår i Lärarfortbildningen**

**15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits**

Neuropsychological Disorders and Education in Practice

Kurskod:	UQ111U
Gäller från:	VT 2009
Fastställd:	2008-06-10
Ändrad:	2009-01-29
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som uppdragsutbildning inom ramen för Lärarlyftet (Regeringsbeslut II:8, Utbildningsdepartementet U2007/3168/S) i ämnet specialpedagogik.

Kursen vänder sig till studerande som ämnar arbeta inom skolans tidigare eller senare år.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008-06-10 och reviderad 2009-01-29.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin V09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Grundläggande behörighet för högskolestudier samt lärarexamen.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK01	Neuropsykiatriska funktionsnedsättn.r & praktisk pedagogik	15

Kursens innehåll

Kursinnehållet vilar på en tvärvetenskaplig grund med International Classification of Functioning Disability and Health (ICF) (se: www.socialstyrelsen.se) som bas.

Kursinnehåll:

- översikt över utvecklingen av funktioner som krävs för att kunna lära (exekutiva funktioner, minne, mentaliseringsförmåga, strategier för att bearbeta information, abstraktionsförmåga, koncentration m.m.,
- utvecklingsneurologiska funktionsavvikelser - pedagogiska anpassningar,
- funktionshinderbegreppet,
- personer med diagnos inom autism spektrum - pedagogiska anpassningar,
- personer med AD/HD - pedagogiska anpassningar,
- personer med svag begåvning - pedagogiska anpassningar,
- översikt över andra förekommande syndrom inom området -pedagogiska anpassningar,
- komorbiditet -pedagogiska anpassningar,
- specialpedagogiska strategier och anpassningar från det mest annorlunda till det mer vanliga,
- funktionsnedsättningarnas påverkan på familjen,

- samarbete med familjen,
- attityder i skolan konkret arbete med att sprida kunskap, positiva attityder och positivt samspel,
- översikt över medicinska orsaker,
- översikt över samhällets stödåtgärder,
- datorn som hjälpmedel,
- verksamhetsutvecklande aspekter av att anpassa pedagogik, organisation och samverkan med familjer till de barn som är annorlunda.

Förväntade studieresultat

Kursens övergripande mål är att ge kunskap om funktionsnedsättningarnas betydelse samt redskap för att kartlägga, anpassa och åtgärda utifrån individ- och miljöaspekter.

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- beskriva neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och analysera konsekvenserna för lärande och utveckling,
- formulera relevanta mål för inläring och utveckling i förhållande till individers förutsättningar och miljöns krav,
- analysera hur specialpedagogiska anpassningar och arbetssätt kan omsättas i undervisning i relevant ämne och åldersgrupp för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar,
- analysera hur teorier om att skapa en god lärandemiljö kan omsättas i praktiken.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, lektioner, litteraturstudier, seminarier, praktiska övningar och muntliga redovisningar enskilt och/eller i grupp.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter, individuellt och i grupp.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt.
- B = Mycket bra.
- C = Bra.
- D = Tillfredsställande.
- E = Tillräckligt.
- Fx = Otillräckligt.
- F = Helt otillräckligt.

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg krävs lägst betyget E samt:

1. aktivt deltagande i alla undervisningsformer och minst 80% närvaro vid schemalagda kurstillfällen.

Studering som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studering som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studering som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studering kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Examination ska tillhandahållas ett år efter att kursen lagts ner. Kursen kan inte tillgodoräknas i andra kurser.

Kurslitteratur

Litteraturen är indelad i två block.

Följande läses under den första delen av kursen.

Autismforums kunskapsdokument. (Valda delar om ca. 50 s). www.autismforum.se

Socialstyrelsen (2002). ADHD hos barn och vuxna. Stockholm: Socialstyrelsen. (285 s). Finns tillgänglig via Internet (2008-06-03):

<http://www.socialstyrelsen.se>

Adolfsson, I., Carlsson-Kendall, G., Dahlström, K. & Fernell, E. (2002). Svag begåvning - normalt men inte problemfritt. Läkartidningen Nr 16, Vol 99. (3 s).

Andersson, B. & Thorsson, L. (2007). Därför inkludering. Stockholm: Specialpedagogiska Institutet. (175 s).

Andersson, I. (2004). Barn i behov av särskilt stöd. I: Andersson, I. Lyssna på föräldrarna - om mötet mellan hem och skola. Stockholm: Liber. (s 196-207).

Bejerot, S. (2002). Tvångssyndrom OCD: nycklar på bordet. Stockholm: Cura förlag. (247 s).

Drugli, M-B. (2003). Barn vi bekymrar oss om. Stockholm: Liber. (189 s).

Mörner, K. (2006). Lättförståelig föreläsningsserie om ICF. Video. Stockholm: Specialpedagogiska Institutet.

Nilsson, K. & Pelling, H. (1999). Tourettes syndrom. Symtom, samsjuklighet och behandling. Stockholm: Riksförbundet Attention. (53 s). Finns tillgängligt via Internet (2008-06-03):
<http://www.attentionriks.se/site/tourettessyndrom.phtml>

Följande böcker läses under kursens senare del.

Andersson, B. (2003). Vägledning. Ängelholm: Birgitta Andersson AB. (196 s).

Eikeseth, S. & Svardal, F. (2007). Tillämpad beteendeanalys. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 10-13; 109 s).

Ferrer-Wrede, L. & Stattin, H. (2005). Framgångsrika preventionsprogram för barn och unga. En forskningsöversikt. Stockholm: Gothia Förlag. (Kap. 5, s 145-189). (44 s).

Hellström, A. (2007). Att undervisa och pedagogiskt bemöta elever med AD/HD. Stockholm: ADHD-center. (18 s). www.habilitering.nu

Mesibov, G., Shea, V. & Schopler, E. (2004). TEACCH vid autismspektrumstörning hos barn och vuxna. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar om ca. 200 s).

Måhlberg, K. & Sjöblom, M. (2006). Lösningssinriktad pedagogik. Stockholm: Bokförlaget Mareld. (155 s).

Lundkvist, G. (2003). När tålamodsburken rinner över. Stockholm: Specialpedagogiska Institutet. (95 s).

Rief, S. (2005). How to reach and teach children with ADD/ADHD. Hoboken, USA: Jossey-Bass / John Wiley & Sons, Inc. (436 s).

Utöver detta tillkommer material från nätet samt valbar litteratur som väljs i samråd med kursledare.